Külmand inimeſe liikmed, — käed, jalad, nina, kõrwad ja muud liikmed on wäga aprad ja wõiwad ölpſaste katki minna, ſepäraſt peab teda wäga taſa ja ettewaatlikult kandma; parem on ta riided katki leigata kui mahakiskuda.

Teda peab jahtunud tuppa wiima, aga mitte kunagi ſoja tuppa.

Aga kõige parem on ta ſeljaſt riided ära wõtta, teda kaelani wanni ehk ſuurte toobriſſe külma wee ſiſſe panna, kättega teda õeruda ja jäe ära wõtta, mis ta naha peale wälja tuleb. Kui pole mitte wet, ſiis peab teda lumega ehk külma wee ſees märjaks tehtud linaga kinni katma. Mittu kord on juhtunud, et inimeſed, keda on leitud tee peal külmaſt ſurnud olewad, tulid jälle elusſe, kui neid kogunisté ſügawate lume angede ſiſſe maeti, et külm nende juure ei päesnud.

Kui ihu akkab ära ſulama ja nõrgaks minema, ſiis peab teda püidma ingama panna.

Ingama wõib ſeda wiiſi panna: ſurnut pannakſe kummuli maha ja midagi asja ta pea otſa alla, et ta ſuu ja nina wõiks lahti olla; päraſt ſeda peab taſa tema

ſelga waotama, taſa külje peale pöörma ja ſilmapilk jälle kummuli laſkma. Nenda peab teda ligi wiisteiſtkümmend korda minutis ümber pöörma. Kui weel ei aita, ſiis wõib ka ta rindu lõetſuga ehk ſuuga ühe toru läbi õhku ſiſſe aiada. Selle jnures peab ta nina ja nattuke ta kurku kõrwalt kinni pidama, et õhk mitte ninaſt wälja ei tuleks ehk mitte ſügi kõriſſe ei läheks. Kui on juba natuke õhku ſiſſe aetud, ſiis peab rindu mõlemilt poolt waotama ja kõhtu alt üles poole õeruma, et õhk jälle wälja tuleks.

Kui ihu akkab ſojaks ſaama ja inimene ingama, ſiis aga wõib teda kuiwaks pühkida ja woodi panna.

Sel ajal, kui püitakſe ſurnud ingama panna, wõib ka kord korralt tema nina alla aiſewad pirituſt panna ehk finepi pirituſt, ehk katki õerutud rõigaſt.

Kui aige wõib juba midagi kurguſt alla lasta, ſiis wõib tale kõige eſite külma wet jua anda, aga wiimati, kui juba weri käima akkab, wõib tale ka teiſi kergid ſojaks tegewid joogi asju anda, ni kui teeweſi wiinaga ja muid niſugufid. Enne ſeda on ka aigele külma wet ſoo-